

BAIDARĖMIS AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO EŽERAIŠ IR UPĖMIS

Ilgis – 22 km (1 diena)

Utenas-Utenykštis-Būka-Baluošas-Baluošykštis-Skregžda-Srovinaitis-Srovė-Asėkas-Asėka-Linkmenas-Alksnaitis-Ūkojas-Pakasas

1. Vaišnoriskės etnografinis kaimas

Kaimas išsidėstęs prie Būkos upelio, jungiančio Utenykščio ir Baluošo ežerus. Jis apsuptas miškų, čia telkšo maži ežeriukai – Žiegžmaris ir Byvainis. Per Vaišnoriskės ėjo senasis Tauragnų – Braslavo vieškelis. Kaime auga Vaišnoriskės liepa. Senovėje tai buvo bitininkų kaimelis, garsėjęs liepų medumi. Pirmoji gyvenamoji sodyba čia įsikūrė 1830 m., vėliau pastatytos dar keturios. Senoviniu liaudies stiliumi atstatytos 2 pirkios, kluonas, 2 tvartai ir pirtis.

Vaišnoriskės k., Tauragnų sen., Utenos r.

GPS: 55.426403, 26.026109

2. Strazdų etnografinis kaimas

Kaimas prisiglaudęs tarp Baluošo ežero ir miško, šalia maždaug 400 metų senumo ąžuolų. Manoma, kad pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėtas 1783 m. Balašekulio vardu. Kaimo muziejinė retenybė – dūminė pirkia, statyta XIX a. viduryje. Sodybų puošmena – klevai, uosiai, ąžuolai, šermukšniai. 1971 m. kaimas įrašytas į architektūros paminklų sąrašą. Paminklinė teritorija – 7,5 ha. Dabar iš XIX a. išlikę 3 pirkios, 2 kluonai, 1 daržinė.

Strazdų k., Tauragnų sen., Utenos r.

GPS: 55.410879, 26.030329

3. Šuminų etnografinis kaimas

Istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 1784 m. Pabaluošės vardu, o vėliau vadintas Smaldiškėmis, Smalgiškėmis, Užubaluoše ir tik XX a. pradėtas vadinti Šuminų kaimu, pagal jo gyventojų pavardes. Kaime auga apie 300 m amžiaus pušis, daugybė klevų, todėl jis ypač gražus rudenį. Viename iš gyvenamųjų pastatų įrengta žvejo namų muziejinė ekspozicija. Iš senųjų pastatų išsiskiria kluonas su jauja. Jo durų mediniai vyriai – tikra retenybė. Šuminų kaime buvo filmuojamas garsusis filmas apie Tada Blindą.

Šuminų k., Tauragnų sen., Utenos r.

GPS: 55.400236, 26.041273

4. Ilgasalė (sala Baluošo ežere)

Unikalus hidrografinis gamtos darinys. Tai vienintelė Lietuvoje ežero sala, kurioje yra ežerėlis. Į Ilgasalės ežerėlį galima įplaukti.

Ignalinos r.

GPS: 55.394173, 26.05001

5. Trainišio ąžuolas

Ąžuolui yra apie 800 metų. Tai 23 metrų aukščio medis, kurio kamieno apimtis yra 6,1 metro. Iki krikščionybės tai buvo šventas pagonių ąžuolas.

Trainišio k., Ignalinos sen., Ignalinos r.

GPS: 55.388968, 26.043946

6. Ginučių vandens malūnas

Ginučių vandens malūnas statytas XIX a. Jis veikė iki 1968 m. Yra išlikusi visa senovinė malūno įranga - vandens ratas, girnos, maišų pakėlimo mechanizmas, piklius. Šis malūnas yra paskelbtas technikos stebuklu, jame demonstruojama ekspozicija, atskleidžianti grūdų kelią nuo sėjos iki duonos patekimo ant stalo. Galima išsimaudyti po vandens kriokliu, krentančiu iš malūno užtvankos.

Ginučių k., Linkmenų sen., Ignalinos r., anp@anp.lt

GPS: 55.385564, 25.995092

7. Ginučių piliakalnis

Manoma, kad čia stovėjusi Linkmenų pilis, kuri XIII-XV a. įėjo į bendrą Lietuvos gynybinę sistemą. Pilį 1433 m. sudegino kalavijuočiai. Ant Ginučių piliakalnio mėgo lankytis prezidentas A. Smetona. Jam atminti ant šio piliakalnio stovi paminklinis akmuo su įrašu. Nuo piliakalnio atsiveria gražus ežero Linkmeno vaizdas, kitoje pusėje tyvuliuoja Ūkojo ežeras.

Ginučių k., Linkmenų sen., Ignalinos r.

GPS:55.374707, 25.98427

8. Ladakalnis

Ladakalnis iškilęs 175 m virš jūros lygio. Saulėtą dieną nuo jo viršūnės matosi 6 ežerai. Rytinėje kalno papėdėje tyvuliuoja Linkmenas ir Asėkas, pietinėje - Alksnas, Alksnaitis, o vakarinėje - Ūkojas ir Pakasas. Ladakalnis bei į šiaurę nusidriekianti, Šiliniškių gūbriu vadinama moreninių kalvų grandinė yra ledynmečio palikimas. Manoma, kad ant šio kalno buvo aukojamos aukos baltų gyvybės deivei Ladai - Didžiajai Motinai, viso pasaulio gimdytojai.

Papiliakalnės k., Linkmenų sen., Ignalinos r.

GPS:55.366347, 25.990657

9. Salos II etnografinis kaimas

Salomis vadinami du kaimai Aukštaitijos nacionaliniame parke, pusiasalyje tarp Asalnykščio, Linkmeno, Alksno ir Alksnaičio ežerų. Tai senoviška unikalia architektūra ir išplanavimu išsiskiriantis kaimas. Čia įsteigtas Salų kultūrinis rezervatas. Nuo XIX a. čia išliko tik pirkia ir svirnas, o kiti pastatai statyti XX a.

Salos II k., Linkmenų sen., Ignalinos r.

GPS: 55.356859, 25.993103

